# AVIZUL
## experţilor externi
## privind rezultatele activităţii organizatorice şi de cercetare-dezvoltare a Universităţii de Stat de Educaţie Fizică şi Sport în anul 2013

În conformitate cu Dispoziţia academicianului coordonator al Secţiei Ştiinţe Sociale şi Economice, dr. hab., prof. Victor Moraru, din 25.11.12, experţii au examinat materiale cu privire la activitatea ştiinţifică, inovaţională, organizatorică şi financiară a Universităţii de Stat de Educaţie Fizică şi Sport în anul 2013.

**Constatări:** În anul 2013 Universitatea de Stat de Educaţie Fizică şi Sport a efectuat cercetări în cadrul proiectelor: -*11.817.08.50A* Strategii de implementare a metodelor diagnostice în procesul de antrenament şi competiţii al sportivilor de performanţă din loturile naţionale ale Republicii Moldova. *Direcţia strategică*: Valorificarea resurselor umane, naturale, informaţionale pentru dezvoltarea durabilă; - *11.817.09.62A Tendinţe contemporane pentru menţinerea unui regim de viaţă sănătos, prin profilaxia şi recuperarea deficienţilor aparatului locomotor la populaţia de vîrstă şcolară prin metode fizice. Direcţia strategică:* Biomedicina, farmaceutica, menţinerea şi fortificarea sănătăţii.

Lucrările de cercetare au fost îndeplinite în cadrul *Centrului de cercetări ştiinţifice în domeniul educaţiei fizice şi sportului,* precum şi în cadrul a **2** laboratoare (Sport de performanţă şi Refacere şi recuperare).

***Indicatorii de activitate*** ai Universităţii de Stat de Educaţie Fizică şi Sport în anul 2013.

Total personal **31**, inclusiv cercetători ştiinţifici- **26**, dr. hab.- **2**, doctori- **18**, doctoranzi -**3**.

***Finanţare*** de la bugetul de stat **413,8** mii lei.

***Lucrări ştiinţifice publicate:*** total **62**, inclusiv: monografie **1**, manual **1**, curs universitar **1**, lucrări ştiinţifico-metodice **7**, articole în reviste recenzate internaţionale/naţionale **7/40**.

***Reviste*** editate: *Ştiinţa culturii fizice* – **4** numere; *Teoria şi arta educaţiei fizice în şcoală* – **4** numere.

***Manifestări organizate:*** **2** conferinţe ştiinţifice internaţionale:
- Conferinţa ştiinţifică internaţională studenţească *„Probleme actuale ale teoriei şi practicii culturii fizice"*. Chişinău: USEFS, 16-17 mai 2013,
- Conferinţa ştiinţifică internaţională a doctoranzilor *„Probleme actuale privind perfecţionarea sistemului de învăţămînt în domeniul culturii fizice"*. Chişinău: USEFS, 8-9 noiembrie 2013; **2** conferinţe ştiinţifice naţionale şi **4** seminare ştiinţifico-metodice.

***Documente de politici elaborate:*** *Strategia de dezvoltare a culturii fizice şi sportului în Republica Moldova* (2013-2020) (Ministerul Tineretului şi Sportului al RM).

***Implementări***:
- *Sistemul monitoringului pedagogic folosit în procesul de antrenament în calitate de verigă structurală a mecanismului dirijării stării pregătirii fizice a sportivilor.*
- *Caracteristicile-model ale pregătirii fizice speciale şi tehnice a sportivilor specializaţi în diferite probe de sărituri comparativ cu parametrii orientărilor de scop în pregătirea multianuală.*

*- Ghidul metodologic „Profilaxia şi recuperarea sănătăţii elevilor din şcolile Republicii Moldova".*
*- Suportul metodic „Mijloacele gimnasticii medicale folosite în profilaxia şi recuperarea sănătăţii copiilor de vârstă şcolară" (în limba română şi rusă).*

***Teze dr. hab./ dr.*** susţinute: 0/**6**

***Rezultate ştiinţifice.*** Au fost obţinute un şir de rezultate cu valoare teoretică şi aplicativă semnificativă, dintre care menţionăm:

**S-a argumentat** că evoluţia reuşită a sportivilor moldoveni se datorează într-o măsură foarte mare recomandărilor practico-metodice ale specialiştilor, bazate pe cercetările ştiinţifice complexe desfăşurate atît în perioadele pregătitoare, cît şi în timpul evoluării lor în concursuri. Actualmente, sportul naţional nu dispune de o metodologie perfectă. Situaţia creată implică necesitatea unei asigurări metodico-ştiinţifice în vederea dirijării procesului de pregătire a unei noi elite sportive, care ar putea reprezenta Republica Moldova la concursurile internaţionale, fapt reflectat de rezultatele sportivilor moldoveni la ultimele campionate mondiale şi la Jocurile Olimpice.

**S-a demonstrat** că nivelul înalt al sportului contemporan formulează cerinţe, absolut justificate, nu doar faţă de căutarea celor mai eficiente metode, mijloace şi variante de structurare a procesului de antrenament, dar şi faţă de aplicarea mai aprofundată a unor caracteristici-model integrale, parţiale etc., argumentate din punct de vedere strategic, ale sportivului ideal (cerinţe-normative) în pregătirea lor, altfel-spus a unei abordări individuale, bazate pe cunoaşterea anumitor abilităţi, a căror dezvoltare accentuată contribuie, într-o măsură considerabilă, la perfecţionarea măiestriei sportive.

**S-a determinat:** - că problema modelării în sport actualmente a devenit una de importanţă majoră şi de perspectivă în activitatea de cercetare ştiinţifică;

- că modelarea, care iniţial s-a dezvoltat în cadrul ciberneticii, ulterior a „pătruns" şi se aplică cu succes în mai multe domenii de cercetare ştiinţifică, inclusiv în biologie, medicină, pedagogie, psihologie, biomecanică, prin urmare în acele discipline, care stau la baza ştiinţei sportului;

- că caracteristicile-model ale sportivului reprezintă parametrii perfecţionării, pentru alcătuirea cărora este necesar a poseda o mulţime de indicatori informativi. Alcătuirea modelelor trebuie analizată prin prisma considerării lor ca fiind norme de obiectiv, atingerea cărora, cu o probabilitate foarte înaltă va contribui la obţinerea de către sportiv a rezultatului scontat în exerciţiul competiţional de bază.

**S-a implementat:** *- sistemul monitoringului pedagogic folosit în procesul de antrenament în calitate de verigă structurală a mecanismului dirijării stării pregătirii fizice a sportivilor; - caracteristicile-model ale pregătirii fizice speciale şi tehnice a sportivilor specializaţi în diferite probe de sărituri comparativ cu parametrii orientărilor de scop în pregătirea multianuală; - ghidul metodologic„Profilaxia şi recuperarea sănătăţii elevilor din şcolile Republicii Moldova"; - suportul metodic „Mijloacele gimnasticii medicale folosite în profilaxia şi recuperarea sănătăţii copiilor de vârstă şcolară" (în limba română şi rusă).*

**Aprecieri pozitive:** printre reuşite se pune în evidenţă implementarea rezultatelor cercetării ştiinţifice în practică.

**Probleme existente**: - numărul redus de locuri la studii de doctorat finanţate din buget;
- imposibilitatea procurării utilajului modern necesar pentru desfăşurarea cercetărilor ştiinţifice;
- realizarea insuficientă a schimbului de experienţă cu instituţii similare de peste hotare.

**Recomandări:**

1. A atrage mijloace financiare de la Ministerul Tineretului şi Sportului, Comitetul Naţional Olimpic, federaţiile de profil pentru efectuarea cercetărilor ştiinţifice;

2. A majora numărul de doctoranzi care-şi fac studiile din mijloace bugetare în vederea asigurării cu personal calificat a activităţii de cercetare ştiinţifică în cadrul proiectelor;

3. A dezvolta infrastructura laboratoarelor de cercetare ştiinţifică prin atragerea de fonduri noi şi prin asigurarea funcţionării eficiente a lor (oferirea serviciilor ştiinţifice);

4. A dezvolta parteneriatele strategice ce vor avea ca obiect crearea consorţiilor universitare şi participarea în proiecte internaţionale (Universitatea „Dunărea de Jos" din Galaţi, Universitatea „V. Alecsandri" din Bacău, România);

5. A eficientiza cercetările în domeniul kinetoterapiei prin coordonarea cu alte instituţii din ţară (Universitatea de Stat de Medicină şi Farmacie „N. Testemiţanu" din Chişinău etc.).

**Concluzie finală:** Sumar, materialele ştiinţifice prezentate în **raport**, corespund exigenţelor stabilite. Indicatorii de activitate reflectă veridic şi integral activitatea de cercetare ştiinţifică în cadrul proiectelor de cercetare.

**În contextul celor expuse comisia recomandă raportul activităţii ştiinţifice şi inovaţionale al Universităţii de Stat de Educaţie Fizică şi Sport spre aprobare.**

Expert:

Preşedintele comisiei:
**Valeriu CUŞNIR**, prof.univ., dr.hab.,
director al Institutului de Cercetări Juridice şi Politice al AŞM